

ОПШТИНА ЖИТИШТЕ

ГОДИШЊИ ПРОГРАМ

**ЗАШТИТЕ, УРЕЂЕЊА И КОРИШЋЕЊА
ПОЉОПРИВРЕДНОГ ЗЕМЉИШТА
ОПШТИНЕ ЖИТИШТЕ**

2016

Житиште, 19. јул 2016. године

I-320-3/2016

I ОПШТИ ДЕО

На основу члана 14. став 4. Закона о пољопривредном земљишту („Сл. Гласник РС“ број 62-2006) и члана 46. став 1. Статута општине Житиште („Сл. лист општине Житиште“ број 16/2008) а уз сагласност Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде, бр. 320-11-05199/2016-14 од 15.07.2016. године Скупштина општине Житиште на седници одржаној - _____ 2016. године донела је

ГОДИШЊИ ПРОГРАМ ЗАШТИТЕ, УРЕЂЕЊА И КОРИШЋЕЊА ПОЉОПРИВРЕДНОГ ЗЕМЉИШТА ОПШТИНЕ ЖИТИШТЕ

Овим програмом се утврђује врста и обим радова на заштити и уређењу пољопривредног земљишта општине Житиште за 2016. годину.

УВОД

ОПШТИНА Житиште се налази у Средњебанатском округу, у средишњем делу Баната на удаљености од 15 км од Зрењанина.

Општина Житиште има 20.144 становника, то је вишенационална средина, са богатим културним и образованим наслеђем. У овој општини индустрија је недовољно развијена тако да је пољопривреда основна делатност становника.

Поред насељеног места Житиште, овој општини припадају још 11 насељених места и то: Равни Тополовац, Банатско Вишњићево, Торак, Нови Итебеј, Српски Итебеј, Међа, Хетин, Банатско Карађорђево, Торда, Честерег и Банатски Двор.

Општина Житиште се на југу граничи са општином Сечањ, на западу са општином Зрењанин, са северне стране са општином Нова Црња а на истоку са Румунијом. Сва насељена места у општини су добро повезана асфалтним путем, а кроз општину пролази и канал Бегеј као и река Стари Бегеј.

По величини општина Житиште спада у групу мањих општина, територија општине се простире на површини од 52.490 ха од чега је пољопривредно земљиште 47.682,3057 ха а обрадиве површине су 46.127,6534 ха што представља 87,88 % укупне површине општине.

Канал Бегеј који пролази кроз општину Житиште, већ дужи низ година није у функцији пловидбе, односно јефтенијег транспорта првенствено пољопривредних производа. Такође због честих загађења са румунске стране, вода Бегеја није погодна за наводњавање.

Собзиром да добар део ораничних површина у општини Житиште се налази дуж оба канала-Стари и Нови Бегеј а има и доста депресија, проблем високих подземних вода је евидентан. Мрежа канала за одводњавање је релативно мала, тако да се често јавља немогућност заснивања пољопривредне производње на значајним површинама.

У наредном периоду овом проблему треба да се посвети већа пажња – проширити каналску мрежу за одводњавање и то првенствено у к.о. где су исти планирани а нису изграђени.

АНАЛИЗА СТАЊА УРЕЂЕНОСТИ

1.1.КАТАСТАРСКА УРЕЂЕНОСТ

Политичку општину Житиште чине дванаест катастарских општина, и то:

1. К.О. ЖИТИШТЕ
2. К.О. РАВНИ ТОПОЛОВАЦ
3. К.О. БАНАТСКИ ДВОР
4. К.О. ЧЕСТЕРЕГ
5. К.О. ТОРДА
6. К.О. БАНАТСКО КАРАЂОРЂЕВО
7. К.О. БЕГЕЈЦИ
8. К.О. БАНАТСКО ВИШЊИЋЕВО
9. К.О. НОВИ ИТЕБЕЈ
10. К.О. СРПСКИ ИТЕБЕЈ
11. К.О. МЕЂА
12. К.О. ХЕТИН

1. КО. ЖИТИШТЕ у којој је на снази катастар непокретности, укупне површине 4.698ха 82ар 94м² и чине је 4.275 катастарских парцела. У овој катастарској општини је урађена комасација земљишта 1987.године.

2. КО. РАВНИ ТОПОЛОВАЦ у којој је на снази катастар непокретности, укупне површине 3.103ха 02ар 89м² и чине је 3.848 катастарске парцеле. У овој катастарској општини је на снази нови премер урађен 1954.године.

3. КО. БАНАТСКИ ДВОР у којој је на снази катастар непокретности, укупне површине 3.138ха 86ар 07м² и чине је 5.378 катастарске парцеле. У овој катастарској општини је урађена комасација земљишта 1985.године.

4. КО. ЧЕСТЕРЕГ у којој је на снази катастар непокретности, укупне површине 2.048ха 13ар 77м² и чине је 10.211 катастарска парцела. У овој катастарској општини је урађена комасација земљишта 1981.године.

5. КО. ТОРДА у којој је на снази катастар непокретности, укупне површине 5.119ха 55ар 66м² и чине је 5.651 катастарске парцеле. У овој катастарској општини је урађена комасација земљишта 1981.године.

6. КО. БАНАТСКО КАРАЂОРЂЕВО у којој је на снази катастар земљишта, укупне површине 5.890ха 12ар 71м² и чине је 8.318 катастарска парцела. У овој катастарској општини је на снази стари премер, и неопходно би било приступити изради пројекта комасације као и саме комасације или израде новог премера.

7. КО. БЕГЕЈЦИ у којој је на снази катастар непокретности, укупне површине 8.204ха 05ар 24м² и чине је 12.567 катастарске парцеле. У овој катастарској општини је урађена комасација земљишта 1983.године.

8. КО. БАНАТСКО ВИШЊИЋЕВО у којој је на снази катастар непокретности, укупне површине 786ха 84ар 47м² и чине је 1.420 катастарске парцеле. У овој катастарској општини је на снази нови премер урађен 1958.године.

9. КО. НОВИ ИТЕБЕЈ у којој је на снази катастар непокретности, укупне површине 2.312ха 22ар 82м² и чине је 5.455 катастарске парцеле. У овој катастарској општини је на снази нови премер урађен 1957.године.

10. КО. СРПСКИ ИТЕБЕЈ у којој је на снази катастар непокретности, укупне површине 10.913ха 90ар 96м² и чине је 15.130 катастарске парцеле. У овој катастарској општини је на снази нови премер урађен 1954.године.

11. КО. МЕЂА у којој је на снази катастар непокретности, укупне површине 3.680ха 55ар 38м² и чине је 7.202 катастарске парцеле. У овој катастарској општини је на снази нови премер урађен 1958.године.

12. КО. ХЕТИН у којој је на снази катастар непокретности, укупне површине 2.601ха 26ар 58м² и чине је 4.124 катастарске парцеле. У овој катастарској општини је урађена комасација земљишта 1987.године.

Из напред наведеног се може закључити да је комасација земљишта урађена на око 48% укупне површине политичке општине тако да је један од приоритетних задатака наставити и даље са поступком комасације земљишта. Посебно треба истаћи да би као приоритет приликом

комасације земљишта требала да има К.О. Банатско Карађорђево у којој је на снази стари премер земљишта урађен још 1928.године. Комасација земљишта би требала бити урађена и у К.О. Међа, К.О. Банатско Вишњићево, К.О. Равни Тополовац, К.О. Српски Итебеј, К.О. Нови Итебеј. Мала величина поседа и неповољна поседовна структура онемогућују ефикасно коришћење савремене пољопривредне механизације. Комасације земљишта је један од ефикаснијих модела укрупњавања поседа. На имањима великих пољопривредних предузећа ефекти комасације су још израженији где су величине парцела драстично повећане, док се број парцела код индивидуалних пољопривредних произвођача у знатној мери смањено. Смањивањем броја парцела и њиховим увећавањем постижу се очигледни ефекти комасације. У самом поступку комасације земљишта пројектује се потпуно нова путна и каналска мрежа прилагођена образованим новим правилнијим таблама пољопривредног земљишта. Обезбеђује се приступ свакој катастарској парцели, ствара се могућност регулисања и проширење на постојећој каналској мрежи као и копање новопроектованих дренажних и канала за наводњавање.

Једна од веома битних ствари за примену Закона о пољопривредном земљишту је и раздвајање тзв. друштвене и државне имовине која није у потпуности завршена у свим пољопривредним организацијама тако да бих било неопходно што пре окончати овај поступак.

Према подацима о површинама и броју катастарских парцела по катастарским општинама на територији општине Житиште произилази закључак о уређењу пољопривредног земљишта:

-комасирана површина	25.810 ха 70 ар 26 м ²
-не комасирана површина	26.686 ха 69 ар 23 м ²
-укупан број парцела	86.931
- приватна својина	32.068 ха 46 ар 83 м ²
-остали облици својине	20.428 ха 92 ар 66 м ²
-просечна величина парцеле	60 ар 39 м ²

1.2. ХЕМИЈСКО СТАЊЕ ЗЕМЉИШТА

Ораница на територији општине Житиште садрже врло различите параметре хемијског састава од средње киселих до слабо алкалних. По типовима, то су варијетети чернозема, ливадске црнице као и ритске црнице чак и местимично заслањена са пегама солоњца.

По бонитету то су углавном земљишта II и III класе – 60 %, а има и земљишта VI и VII класе – 2,5 %.

По садржају хумуса, то су земљишта са слабо до средње обезбеђена хумусом, садржај лако приступачног фосфора је оптималан, док је садржај калијума од средње до високо обезбеђености.

За пољопривредну производњу је од посебног значаја да се утврде економски оптимални утрошак минералног ђубрива са становишта постизања оптималног приноса и максималног финансијског резултата.

То је могуће само уз добро познавање хемијског састава земљишта као и потребама биљака за хранивима. У наредном периоду, хемијској анализи земљишта се мора посветити већа пажња, власнике пољопривредног земљишта првенствено оне веће треба едуковати у овом смеру а ваља размислити и о формирању саветодавне службе у пољопривреди на нивоу општине.

Према подацима, приноси пољопривредних култура који се постижу на територији општине Житиште су веома неуједначени, варирају у прилично великој амплитуди, а то је узроковано групом фактора а пре свега лошом агротехником, високим нивоом подземних вода као и непоштовањем плодореда. На пољопривредном земљишту општине Житиште до сада нису уочене опасне и штетне материје, резидуји пестицида у земљишту за сада не угрожавају биљну производњу, међутим примени пестицида – време, количина, концентрација, мора се посветити већа и стална пажња.

Ради повећања и одржавања плодности земљишта у наредном периоду се мора посветити већа пажња испитивању земљишта на садржај хранљивих материја, уношењу

стајњака, правовременој агротехници, уношењу минералних ђубрива у зависности од стања хранљивих материја у земљишту и од потреба биљака, побољшању физичко-хемијских и биолошких особина земљишта а све то у циљу бољег раста и развоја биљака, њиховој отпорности према неповољним условима средине као и постизању већег, стабилнијег и квалитетнијег рода пољопривредних култура.

1.3. ОДВОДЊАВАЊЕ И НАВОДЊАВАЊЕ

1.3.1. ОДВОДЊАВАЊЕ

Одводњавање је мелиоративна мера изградње, коришћења и одржавања објеката и уређаја у наменској функцији којим се врши одвођење сувишних, површински и високо подземних вода са пољопривредног земљишта. Собзиром на веома велику различитост ораница у општини Житиште у погледу нивоа подземних вода као и депресија, покривеност пољопривредног земљишта каналима за одводњавање није на задовољавајућем нивоу на целој територији политичке општине Житиште. На територији општине Житиште највише проблема подземне воде предствалају у к.о. Бегејци, Хетин, Нови Итебеј, Торда и Међа. Без обзира што у овим к.о. има и највише канала али исти нису довољни за решавање овог проблема. Постојећи канали не покривају у потпуности потребу за одводњавањем а нажалост добар део постојећих канала није у функцији јер су годинама запуштени.

Изградња канала за одводњавање у неким к.о. је планирана, канали су учртани, радови копања су плаћени и то у поступку комасације као што је у к.о. Бегејци, Хетин али до данас они нису ископани што у наредном периоду треба да представља приоритет. Такође постоје пројекти за изградњу нових канала у к.о. Торда и Нови Итебеј.

За решавање ове проблематике у првенствено оним к.о. где на пример 2005. године добрим делом није ни заснована пољопривредна производња неопходно је интензивирати активности на што бржу изградњу мреже канала ка реципијенту – Бегеј.

Поред тога, у наредном периоду такође велика пажња се мора посветити прочишћавању постојећих канала који су до сада одржавани само у алармантним ситуацијама.

1.3.2. НАВОДЊАВАЊЕ

Наводњавање је мелиоративна мера изградње, коришћења и одржавања објеката и уређајима којима се благовремено и континуирано доводи вода до пољопривредног земљишта.

Према подацима којима располажемо, на подручју политичке општине Житиште под системима за наводњавање се налази 1.891 ха ораница што чини укупно 3,92 % од укупне пољопривредне површине.

Одржавање система за наводњавање врше власници, односно корисници пољопривредног земљишта. Овде морамо констатовати чињеницу да су за сада власници система за наводњавање углавном велика пољопривредна предузећа или задруге док је број индивидуалних пољопривредних произвођача који користе системе за наводњавање можемо рећи симболичан. Повећању површина под системима за наводњавање на индивидуалном сектору мора се посветити у наредном периоду много већа пажња. Изградња система за наводњавање изискује прилично велика улагања али ефекти коришћења уз добру агротехнику и интензивна улагања су веома велики.

1.3.3. ЕОЛСКА ЕРОЗИЈА

Еолска ерозија се у последњих неколико деценија наметнула као озбиљан проблем, те би и на подручју општине Житиште требало предузети конкретне мере за њено свођење на толерантну меру. Мрежа пољозащитних шумских појасева основна је мера у решавању ових проблема. Штете од еолске ерозије су највидљивије у пољопривреди, где утиче на смањење приноса на више начина (одношење плодносног слоја, механичко оштећење биљака,

одношење семенског материјала, измена микроклиме – температура, влажност ваздуха...). Штете се огледају и у водопривреди (па и пољопривреди у ширем смислу). Водопривреда је једна од грана код које се штете могу најбрже уочити обзиром да постоје случајеви делимичног или потпуног засипања каналске мреже еолским наносом. Последице су знатне и скопчане са знатним материјалним штетама.

Исто се подразумева и када су у питању губици у хранљивим материјама које се разносе ветром, а што је доказано узорком једног еолског наноса где су евидентиране енормно високе количине Н,П,К.

Садашње стање у погледу дрвореда, подизања вишегодишњих засада је више него скромно. Стање око путева, водотокова, каналске мреже, око и унутар економских дворишта, пољопривредних предузећа, земљорадничких задруга је углавном изузетно лоше (порушени салаши, запуштени објекти) и још много примера о немогућностима спречавања ветрова и ерозије, тако да је ситуација доведена до крајњих граница толеранције и да на овај сегмент треба такође ставити посебан акценат. Ово првенствено значи подизање пољозаштитних појасева око путева, а у првом реду поред оних који имају правац исток-запад. Пројекте подизања ветрозаштитних појасева треба урадити у свим катастарским општинама општине Житиште, а на основу тих пројеката изводити радове на озелењавању.

1.3.4. УРЕЂЕЊЕ АТАРСКИХ ПУТЕВА

Кроз територију катастарских општина у општини Житиште пролазе асфалтни путеви, а исти имају велики значај у коришћењу пољопривредног земљишта. Најмањи приступ асфалтним путевима на територији општине имају к.о. Равни Тополовац и део к.о. Бегејци и то бивши Мали Торак. Путеви који пролазе кроз атар у к.о. општине Житиште су углавном у лошем стању, неуређени, неодржавани и сужени.

Неопходно је у том смислу првенствено утврдити приоритетне правце, извршити геодетске радове ради утврђивања граница парцела, обележити трасе и приступити равнању. У катастарским општинама које имају најмању могућност коришћења асфалтних путева приликом коришћења пољопривредног земљишта као што су Равни Тополовац и део к.о. Бегејци изнаћи могућност изградњу тврдох путева бар за оне главне правце.

На основу члана 62.и 64. Закона о пољопривредном земљишту („Службени Гласник РС“, бр. 62/2006, 65/2008 и 41/2009) и члана 42. тачка 35. Статута општине Житиште („Службени лист Општине Житиште“ број 16/2008 и 20/2013), Скупштина Општине Житиште, на седници одржаној дана _____. године, донела је

**ОДЛУКУ
О ОДРЕЂИВАЊУ НАДЛЕЖНОГ ОРГАНА ЗА СПРОВОЂЕЊЕ ПОСТУПКА
ДАВАЊА У ЗАКУП ПОЉОПРИВРЕДНОГ ЗЕМЉИШТА У ДРЖАВНОЈ
СВОЈИНИ**

Члан 1.

Одређује се Председник Општине, као орган надлежан за доношење Одлуке о расписивању јавног огласа о давању у закуп пољопривредног земљишта у државној својини, из сагласност Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде (у даљем тексту Министарство), а у складу са Годишњим програмом заштите, уређења и коришћења пољопривредног земљишта општине Житиште за 2016. годину.

Члан 2.

Одређује се Председник Општине, као надлежни орган, да , донесе Одлуку о давању у закуп пољопривредног земљишта у државној својини, уз сагласност Министарства, у складу са чл. 64. став 4. Закона о пољопривредном земљишту.

Члан 3.

Одредбе члана 1. и 2. ове Одлуке односе се и на пољопривредно земљиште које је,у складу са посебним законом, одређено као грађевинско земљиште, а користи се за пољопривредну производњу до привођења планираној намени, као и на пољопривредне објекте у државној својини.

Члан 4.

Одлуку објавити у „Службеном листу Општине Житиште“. Одлука на снагу даном објављивања у Службеном листу Општине Житиште.

Република Србија
Аутономна Покрајина Војводина
Општина Житиште
Скупштина Општине Житиште
Број:
Дана: _____ године
Житиште

Председник Скупштине Општине Житиште
Зоран Касаловић